

Bruselj, 13. junij 2024
(OR. en)

11212/24

JAI 1045
FRONT 198
MIGR 281
COMIX 287

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	9942/24
Zadeva:	Ocena uredbe o evropski mejni in obalni straži, vključno s pregledom stalne enote – sklepi Sveta (13. junij 2024)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o oceni uredbe o evropski mejni in obalni straži, vključno s pregledom stalne enote, ki jih je Svet odobril na seji 13. junija 2024.

**Sklepi Sveta o oceni
uredbe o evropski mejni in obalni straži¹,
vključno s pregledom stalne enote**

Svet Evropske unije –

Splošno

1. POZDRAVLJA poročilo Komisije o oceni uredbe o evropski mejni in obalni straži kot prispevek k oceni rezultatov, ki jih je dosegla Evropska agencija za mejno in obalno stražo (v nadaljnjem besedilu: agencija), in ukrepih, ki jih mora sprejeti skupnost evropske mejne in obalne straže, da bi podprla celovito izvajanje uredbe ter zagotovila učinkovito evropsko integrirano upravljanje meja in učinkovitost politike Unije na področju vračanja;
2. OPOZARJA, da je izvajanje uredbe o evropski mejni in obalni straži potekalo ob upoštevanju migracijskih izzivov na zunanjih mejah EU ter v ključnih tretjih državah izvora in tranzita, pandemije COVID-19, vojne agresije Rusije v Ukrajini ter instrumentalizacije migracij;
3. POUDARJA, da je izvajanje uredbe prispevalo h krepitvi upravljanja zunanjih meja EU, izboljšanju učinkovitosti politike Unije na področju vračanja in omogočanju postopne uvedbe stalne enote evropske mejne in obalne straže; POUDARJA, da je glavna naloga agencije podpirati države članice pri teh prizadevanjih;
4. JE SEZNANJEN s pozitivno oceno pomena, skladnosti in dodane vrednosti EU uredbe ter POUDARJA, da je treba odpraviti ugotovljene vrzeli in se osredotočiti na nadaljnje izvajanje in konsolidacijo, da bi se dosegel polni potencial skupnosti evropske mejne in obalne straže, hkrati pa začeti razmislek o morebitnih ciljno usmerjenih spremembah uredbe;

¹ Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o oceni Uredbe (EU) 2019/1896 o evropski mejni in obalni straži, vključno s pregledom stalne enote (5490/24 + ADD 1 + ADD 2).

5. POUDARJA, da je treba obravnavati izzive, ki trenutno omejujejo učinkovitost uredbe zaradi organizacijskih, tehničnih in operativnih pomanjkljivosti;
6. POUDARJA, da bosta s povečanjem nalog, zaupanih agenciji in skupnosti evropske mejne in obalne straže, zlasti zaradi izvajanja zakonodajnih besedil pakta o azilu in migracijah ter zaradi začetka delovanja novih evropskih informacijskih sistemov, ključnega pomena prednostno razvrščanje glavnih nalog agencije in učinkovita uporaba virov, ob upoštevanju posebnih razmer v posameznih državah članicah, med drugim geografskih in geopolitičnih posebnosti;

Struktura upravljanja

7. JE SEZNANJEN z oceno Komisije, da sta porazdelitev nalog med upravnim odborom in izvršnim direktorjem agencije Frontex ter nadzorna struktura jasni in učinkoviti; UGOTAVLJA, da je treba strukturo organizacije agencije v celoti uskladiti z njenimi pooblastili; v zvezi s tem POUDARJA, da je treba v celoti izvajati novo organizacijsko strukturo, ki jo je upravni odbor sprejel novembra 2023;

Spremljanje razmer

8. POUDARJA, da je potrebna celovita, natančna in posodobljena slika razmer na zunanjih mejah EU; POUDARJA, da je treba v analize tveganja vključiti ključne elemente evropskega integriranega upravljanja meja; POUDARJA pomen visokokakovostnih podatkov in uporabe teh podatkov iz vseh orodij za spremljanje razmer, vključno z analizami tveganja in ocenami ranljivosti, za pridobitev konsolidiranega pregleda nad razmerami na zunanjih mejah, vključno s predmejnimi območjem, skoraj v realnem času, ter za prispevanje k odkrivanju in preprečevanju čezmejnih kriminalnih dejavnosti in nedovoljenih migracij ter boju proti njim, pa tudi k zagotavljanju zaščite in reševanju življenj migrantov; v zvezi s tem POZIVA k učinkoviti izmenjavi informacij med agencijami EU in POUDARJA, da je treba dokončati razvoj sistema EUROSUR;

Operativne dejavnosti

9. IZREKA POHVALO agenciji za tehnično in operativno podporo državam članicam, zlasti njeno pomoč pri izvajanju ukrepov za nadzor meja, skupnih operacijah in zagotavljanju celotnega spektra storitev, povezanih z vračanjem; POUDARJA, da je treba zagotoviti prilagodljivost delovnih metod agencije različnim razmeram in potrebam držav članic ter razmeram na zunanjih mejah EU in v njenem sosedstvu, pri čemer je treba ustrezno upoštevati pojav novih načinov delovanja tihotapskih in kriminalnih mrež, pri tem pa v celoti spoštovati temeljne pravice;

Stalna enota in razvoj zmogljivosti

10. POTRJUJE pomen v celoti delujoče stalne enote, ki temelji na kakovosti in podpira države članice na terenu; v zvezi s tem POUDARJA, da so potrebni učinkoviti postopki zaposlovanja in napotitve ter ustrezno usposabljanje, zlasti za specializirane strokovnjake in profile; POUDARJA, da je treba sestavo in strokovno znanje stalne enote izpopolniti, da bi bolje odražali obstoječe in prihodnje operativne potrebe; POUDARJA, da je potrebna prožnost pri prerazporejanju osebja in opreme zaradi sprememb operativnih potreb ali zmogljivosti gostovanja na odsekih zunanjih meja; POUDARJA, da je treba omejitve, ki izhajajo iz kadrovskih predpisov EU in vplivajo na učinkovitost napotitev, odpraviti s sprejetjem ustreznih izvedbenih pravil;
11. POTRJUJE pomen zavezanosti držav članic, da prispevajo k stalni enoti, da se omogočijo učinkovite napotitve, ki odražajo operativne potrebe držav članic;
12. Pri nadaljnji izgradnji in napotitvi stalne enote POUDARJA, da je treba upoštevati praktične ovire, kot so postopki za dostop do nacionalnih podatkovnih zbirk, jezikovne ovire ali gostiteljske zmogljivosti držav članic;

13. OPOZARJA, da učinkovito evropsko integrirano upravljanje meja zahteva okrepljene zmogljivosti in infrastrukturo za nadzor meja, sredstva za nadzor in opremo, vključno s tehnično opremo v lasti agencije; da bi zagotovili dolgoročno celovito strateško načrtovanje in predvidljivost ključnih naložb v zmogljivosti agencije in držav članic, POUDARJA, da je treba razvijati in redno posodabljati časovni načrt za zmogljivosti in nacionalne načrte za razvoj zmogljivosti v skladu s ciklom večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja;

Zunanja razsežnost

14. OPOZARJA na pomen zunanje razsežnosti evropske mejne in obalne straže; v zvezi s tem POUDARJA, da je potreben usklajen pristop, ki bo vključeval ustrezne akterje ter spremljanje razmer in trendov na zunanjih mejah ter v ključnih državah izvora in tranzita povezoval z operativnimi dejavnostmi, vključno z vračanjem;
15. POUDARJA pomen sklepanja in operacionalizacije sporazumov o statusu ali delovnih dogovorov s ključnimi državami izvora in tranzita, poleg obstoječih in novih strateških partnerstev s ključnimi tretjimi državami, da bi med drugim preprečili nedovoljene odhode v Unijo; v zvezi s tem POUDARJA, da so krepitev zaupanja, zagotavljanje tehnične pomoči in krepitev zmogljivosti v tretjih državah še vedno bistvenega pomena;

Vračanje

16. POUDARJA pomen podpore agencije Frontex za vračanje, reintegracijo in ponovni sprejem ter potrebo po ohranitvi te podpore tudi v prihodnje v skladu z operativnimi potrebami držav članic;
17. POUDARJA, da mora upravni odbor zagotoviti strateško usmerjanje vprašanj, povezanih z vračanjem, na podlagi razprav na strokovni in visoki ravni, ter POZIVA Komisijo, agencijo in ustrezní forum na visoki ravni o vračanju, naj izboljšajo usklajevanje in tako zagotovijo, da operativne dejavnosti agencije prispevajo k izvajanju prednostnih nalog EU;

18. POZIVA, naj se po potrebi okrepi nacionalno upravljanje evropskega integriranega upravljanja meja, da bi racionalizirali nacionalno stališče o vračanju;
19. POZIVA Komisijo, naj preuči možnosti, da bi agencija tretjim državam zagotovila operativno podporo pri organizaciji operacij vračanja v druge tretje države;

Temeljne pravice

20. POUDARJA, da je treba zagotoviti spoštovanje, varstvo in spodbujane temeljnih pravic pri dejavnostih agencije; IZPOSTAVLJA ugotovitev iz ocene, da okvir temeljnih pravic, ki se uporablja v agenciji, prispeva k preprečevanju kršitev temeljnih pravic v okviru zagotavljanja podpore državam članicam in tretjim državam; POUDARJA pomembno vlogo uradnika za temeljne pravice; v zvezi s tem POUDARJA, da uradnik za temeljne pravice v skladu z uredbo o evropski mejni in obalni straži za vsako operacijo dodeli vsaj enega opazovalca spoštovanja temeljnih pravic; POUDARJA, da se je treba pri razvoju standardnih operativnih postopkov za opazovalce spoštovanja temeljnih pravic v operacijah predhodno posvetovati z državami članicami;

Sklepna ugotovitev

21. Ob priznavanju vloge upravnega odbora POTRJUJE, da bo zagotovil ustrezne politične in strateške smernice o ukrepih, ki jih mora sprejeti skupnost evropske mejne in obalne straže, da bi zagotovili učinkovito in usklajeno izvajanje uredbe o evropski mejni in obalni straži; POZIVA Komisijo, naj redno pregleduje napredek in poroča o ukrepih za odpravo ugotovljenih vrzeli, da bi po potrebi in po temeljiti oceni učinka pravočasno predlagala spremembe uredbe.